

Onlangs is in een gerechtelijke procedure weer aan de orde gekomen de situatie waarin door een franchisegever aan de betrokken franchisenemer een omzet- en resultaatprognose is verstrekt, voorafgaand aan het sluiten van de franchiseovereenkomst, die naderhand onjuist (lees: te optimistisch) bleek. De betrokken procedure loopt overigens nog, het betrof een tussenvonnis. In casu draait het overigens met name om een adviesbureau dat door de betrokken franchisegever was ingeschakeld om het aan de prognose ten grondslag liggende markt- en vestigingsplaatsonderzoek te doen naar de nieuw te openen vestiging van de franchiseketen. Mede op basis van dat vestigingsplaatsonderzoek en de daaraan gekoppelde prognose heeft de (potentiële) franchisenemer besloten om met de franchisegever in zee te gaan en is een franchiseovereenkomst tot stand gekomen.

Achteraf, na het sluiten van de franchiseovereenkomst en de opening van de vestiging, is gebleken dat in het vestigingsplaatsonderzoek, zoals opgesteld door het adviesbureau, fouten en onvolledigheden zaten. Het vestigingsplaatsonderzoek bleek niet deugdelijk en veel te optimistisch. Hetzelfde kan in het verleden daarvan worden gezegd van de omzet- en resultaatprognose, gebaseerd als deze was op dat vestigingsplaatsonderzoek. De franchisenemer in kwestie stelde zich op het standpunt dat, zou hij een en ander hebben geweten, hij de franchiseovereenkomst niet, althans niet onder dezelfde voorwaarden, zou hebben gesloten. Met andere woorden: de franchisenemer beriep zich op dwaling.

De franchisegever deed in de procedure een beroep op een in de franchiseovereenkomst opgenomen vervaltijd van drie maanden, waarbinnen geageerd had moeten worden tegen beweerdelijke onjuiste informatieverstrekking van de zijde van de franchisegever, in casu dus de prognose en het vestigingsplaatsonderzoek. De rechtbank passeert dit verweer.

De rechtbank accepteert dat de betrokken franchisenemer heeft kunnen dwalen omtrent het onjuiste vestigingsplaatsonderzoek en de onjuiste exploitatieprognose. Het betrof, zoals gesteld, in deze kwestie een tussenvonnis. De rechtbank wil nog wel nader gespecificeerd zien wat het bedrijfsresultaat van de franchisenemer zou hebben kunnen zijn als het adviesbureau haar werk wel goed had gedaan. De rechtbank is vanzelfsprekend op zoek naar het oorzakelijk verband tussen de onjuistheid van de informatieverstrekking en de schade aan de zijde van de franchisenemer.

Met deze uitspraak is nog eens komen vast te staan dat onjuiste exploitatieprognoses wel degelijk een beroep op dwaling kunnen rechtvaardigen. Opmerkelijk is dat de rechtbank overweegt dat de franchisegever niet zonder meer aansprakelijk is voor de fouten van het adviesbureau, omdat de franchisegever ook zijnerzijds niet behoefde te twijfelen aan de juistheid van het onderzoek. De redenering van de rechtbank is dan dat, omdat de franchisegever niet wist van de fouten, zij ook niet aansprakelijk voor die fouten zou behoeven te zijn. Dat is op zichzelf nieuws. In bepaalde omstandigheden zou deze redenering verdedigbaar kunnen zijn. Anderzijds kan echter ook worden betoogd dat de toerekenbaarheid van fouten als de onderhavige ook aan franchisegevers' zijde zou kunnen liggen op grond van de in het handelsverkeer geldende opvattingen. Immers, de franchisegever wordt verondersteld volledige kennis van zaken te hebben ter zake zijn franchiseformule, de branche en de marktomstandigheden in meer algemene zin, op basis waarvan de franchisenemer in beginsel mag afgaan op uitspraken daaromtrent zijdens de franchisegever, dan wel door hem ingeschakelde adviesbureaus. Zou dit anders zijn, dan zou de franchisegever, door het inschakelen van een adviesbureau, op relatief eenvoudige wijze de dans kunnen ontspringen in het geval van foutieve rapportages en prognoses en zou de betrokken franchisenemer wellicht uitsluitend het adviesbureau kunnen aanspreken op grond van een onrechtmatige daad, nu er in de meeste gevallen geen contractuele relatie bestaat tussen de franchisenemer en het betrokken adviesbureau. Dat kan in de concrete omstandigheden van het geval tot apert onredelijke situaties leiden en een sterke benadeling van de positie van de franchisenemer in zaken als de onderhavige.

De einduitspraak in deze kwestie dient voorshands natuurlijk te worden afgewacht. Wel kan uit deze kwestie op diverse vlakken lering worden getrokken. De belangrijkste les is dat eenieder die met omzet- en resultaatprognoses werkt er goed aan doet zich van de juistheid daarvan te vergewissen en in elk geval een grondig en ter zake kundig markt- en vestigingsplaatsonderzoek te (laten) verrichten en dat de franchisegever in hoge mate aansprakelijk kan zijn als hierin fouten zijn gemaakt.

Mr. D.L. van Dam
[Ludwig & Van Dam Advocaten](#)
Reacties: vandam@ludwigvandam.nl